

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft. kr. Negyed évre 3 ft. 50 kr. Fél évre 5 ft. kr. Egy év alatt...

Hirdetési díj:

Öt napra postánként 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint minden 1500 labell...

Ki az oka?

— A nép. —

„Légy most már a miénk is” — szölt minap a szerkesztői üzenet, mely sürget, hogy annyi izgalomtól, annyi zaklatástól terhes idők után, ragadjam fel a tollat a „Debreczen” hasábjain.

Ime teszem. Miért tagadnám azonban, hogy nagy megerőltetésbe kerül. Nem magamért, hanem Debreczenért.

A „Debreczenben” Debreczenhez írni, mindig hevesebben lükteti szívemben a vért; tollam megnehezül az epe lávájától, mely túlradar szívem haragba hajtott érzelmeivel öntöni készül az előtetem fekvő papírosra; a vádak, melyeket a bünök politikája maga ellen felhalmozott, a gondolatok oly rengetegét cikáztatja agyamban, hogy azt sem tudom, melyik panaszon kezdjem, hol sirjam el magam, hol atkozoljam, hol hívjam tanuságul a történelmet, bírál a dörgő eget „szízz köveivel villámjainak.”

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

És mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább. Nem! mégis érzem, nem hallgathatok tovább.

örökre szóló erővel írják ki, hogy újra átalakítsák, a mi elhetetlen és romlott, mint a gyümölcs, mely földre hull és elrothad, mint az állat, mely elesik és hullaférgeknek tápláléklul szolgál.

El kell, hogy enyészszék e nemzet is, ha így marad, mert önmagában hordja a feloszlás romboló erejét. Elvész, mert gyökere után kutatva a bajnak: ki az oka, hogy mind az megtörténhet, a mi történiük? A nép! Ki az oka, hogy egy országban a közvagyonosság, államlét és közsabadság ellen a merényletek oly sorával intézhet támadást „saját fia”?

A nép! A nép, mindig és újra csak a nép. Az a nép, mely nem tudja magát kiszakítani a képmutatók és ragadozók körmei közül: az a nép, mely háziisteneinek elpanaszolja szép titokban, mily „csudar” a világ, mily „nyomorult” a kormány; de aztán, ha kenyértörésre kerül a dolog, csupán egy szavazás kenyeritörésére, e czudar világhoz oda tolja a maga elégedetlen ábrázatát is, és lecsüggesztett fővel, zakatoló lelkiismerettel bár, de meggy büncszeszévé esküdni a „nyomorult” kormánynak.

Másnap pedig újra rákezdí otthon és csárdában a sirlamak éneke mellé a mindennapi panaszt: „pusztulunk, vesztünk,” s ráadásul cifrára teremté-téve szítja a muszkát és németet. Mintha bizony az a muszka, az a német volna a hibás, s nem az, a ki furfangjának kezére játszik, ha megcsalja ezerszer, még az ezeregyedikszert is.

Sokkal méltóbban lehet elmondani a sőhajtozás és káromkodás ily kettős arcu játékára a németre szabott nó-tával:

„Nincsen abban semmi virtus: Verje meg a Jézus Krisztus.”

Nincs bizony. Elöttem irgalmatlan furcsasággal hangzanak amaz örökös enyhangu panaszok, a melyek a nép száján előtörnek. Hát hiszen „felség” nép, az, a mit látsz és érzesz, az mind a te képedre van teremtve: a kormányok törülmet-szett hasonmása a népeknek. Régi igazság, melyet milliószor elmondottak: minden nép olyan kormánnyal bír, a miőt megérdemel: Debreczen is olyan proféta képviseli, a milyent választott.

Tessék a népek változtatni erkölcs-ein; zugalódás helyett tessék illő jelszóval szilárd akaratot párosítani; tessék a nemzeti eszmék harcát bevinni a tanácsterembe; tessék megvédeni s helytállani a választó urnáknál: azonnal más képe lesz a „czudar” világ-nak, s más szellő fogja hajtani a kormányzás malmainak kerekeit. Nem lesz az taposó malom, mely érczöb-földből mérget tör, hanem „életet” előállító forrás.

Verhovay Gyula.

— Tisza felett a népgyűlések betiltása ügyében hozzántézett interpellációkra. Mint a bünös tetten kapott rossz gyermek, úgy mentegőzék Tisza. S még magát állítja a népgyűlések barátjának. Hiába, veszett ügyet nem lehet menteni. A válasz 139 szavazattal 122 ellen. tudomásul vétetett.

— A képviselőház tegnapi ülésén Szell a rez váltópénz szaporításáról, a bélyeg és illetékszabályok módosításáról tjavaslatot adott be. A 80 millió bankadósságról szóló tjavasla-

tot Márkus Istán előadó védte. A kisebbség nézetét Chorin védte, s ezt támogatták Hudák, Helyi, gr. Nemes, Németh A.

— A pártalakulás nagy munkája folyik a képviselők között. A független szabadlevél és a conservatív Sennyei-párt már elfogadta az egyesülés eszméjét. A függetlenségi párttávol marad a koryvaléktól. Mi meg vagyunk elégedve elveinkkel. És semmi kedvünk — fából vaskarikát csinálni.

Magyarok a hazán kívül. — Levél a szerkesztőhöz. — Bécs, márcz. 29.

A magyar egylet e hó 24-én kedélyes eszt rendezett a Zillinger szállodában, a melyen számos előkelő magyar család vett részt. Már nyolcz óra tájban kezdettek a vendégek gyülekezni és 10 órakor megtelt a nagy terem. Mily élvezet volt itt végig tekinteni az asztalok hosszú során, hol a szebbnél-szebb magyar hölgyek ragyogtak teljes bájaikban, mily kimondhatlan édes érzés fogott el bennünket, midőn tőlük szép zengzenges nyelvelűket hallottuk kiejteni, mily otthonosan érez-tük magunkat mindenütt a teremben, a hol a társalgási nyelv csak is a magyar volt és örö-münk kétszeres volt, mert megcáfoltá látuk azon mondatot, hogy a hazajöböl kikötőzött magyarok letelepedvén, idegen helyen felelők nemzetiességüket, felelők nyelvüket és felelnek minden magyaros szokást.

A díszes hölgykoszoru közül különösen kitűntek a Debreczenből ide költözött Deutsch-családnak bájos és szeretetre méltó leányai, kik szépségük és kedvességük által mindenkit megráztak.

Az eszt programja három részből állott; u. m. magyar zene, humorisztikus felolvasás, s szavalás és legutoljára táncz. A mi a program első részére vonatkozott, némi magyarázatképp legyen mondva, hogy a magyar egy-letnek egy csupa műgyemintét hallgatókból alakult zenetársulat állott rendelkezésére, mely ép úgy huzta a magyar darabokat, mint akár-melyik kitűnő cigánybanda. A humorisztikus felolvasást és szavalást dr. Freund igen ügye-sen adta elő. Erre aztán a program harmadik része a táncz következett. Vigan jártak a tánczokart, de különösen mikor a magyar banda megszólalt és huzta a talp alá való kitűnő csárdásokat, ellenállhatlan varázis fogott el mindenkit, ekkor már általános volt a jó kedv, kizűr felben a lelkesedés, hisz önként eszünk-be jutnak a jó emlékek, a szép napok, miket talán évekkel ezelőt töltöttünk szeretett hazánkban. A mulatság egész reggelig tartott és csak ekkor oszlott szét a társaság.

Bár elmult, de mi emlékezni fogunk e kedélyes estélyre még sok ideig, emlékezni fogunk szép hölgyeinkre, kik e mulatságon részt vettek és emlékezni fogunk a kellemes és élvezetes percekre, melyeket szerencsénk volt körükben eltölteni.

Gottlieb Ferencz.

— BUDAPESTI HIREK. Deák Ferencznek azon pipáját, melyet ő Széchenyi Istvánól kapott, Neuhoffer nevű ügyvéd 500 forintért vette meg. Vilf Mária európai hírű operané-keső legközelebb fog vendégszerepelni a nemzeti színháznál. Negy ember, kik egy csónakon virágmagot akartak vinni a Margitszigetre, a csónak felfordultával belehalt a Du-nába. Dr Szabóki Adolf minden magyar lapot felkald egy egy példányban a párisi világkiállításra.

Kelet. Anglia. Derby külügyér beadta lemondását, és azt a királyné elfogadta, és e ténylet larexias jellegének tartják.

A hadsereg első osztályu tartalékának (13.000 ember) behívása szükségessé vált, ez iránt a kir. üzenet hetfőn kerül a parlament elé. A milicz tartalék, 25—30 ezer fő, csak

az expedició külföldre menetele esetében hivatik be.

Ausztria. Derby visszalépése a bürzére nagyban hatott, különösen az állampapírok estek áldozatul.

Katonai főbb körökből alakult bizottság a békekötést olyannak nyilvánítja, mely érinti az osztrák-magyar érdekeket.

A muszka, hír szerint, hajlandó volna Bosznia, Hercegovina, Szerbia, Montenegró és Thessalia rendezését monarchiánkra bízni.

Kréta. A szigeten a felkelés általános. Kréta a felkelők birtokában van.

Beszélik ugyan, hogy a törökök és felkelők közt fegyverszünet forma egyezmény kötöttet volna.

Oroszország. A muszka még most sem küldte el végválaszt Angliának, a választás előtti este azonban az orosz engedékenyebbé lenne.

Sok függ arról, mit füz Ignatieff Bécsben? A muszka terv az, hogy az angol és osztrák barátságot meggátolja.

Egy szóval a kongresszushoz és a béke fenntartásához — nincs remény.

— VIDÉKI HIREK. Nagy-Kannizsán Tóth Sándor, kinek legtöbb kiltása volt a főkapitányi állásra, a választás előtti estén agyul-tott magát. Varadon egy női Harpagon halt el, kinek szalmazakájában 21.000 forint volt elrejtve. Szerelmi bubáczból egy 15 és 1/2 éves leány a Marosba ugrott, s nyomtalanul eltűnt. Szombathelyen a rögtönítelő bíróság kötéltálati halálra ítelt egy utonállót. Csátár Zsigmond, Csongrád képviselője 1200 forintos iskolai alapítványt tett. Egy garázda sínac, erőszakot tett egy védtelen leányon. Színház-építő részvénytársaság alakult Egerben, Csiky Sándor elnöke lett.

— Apróság. Egy honvéd megszökött, sehog sem tudták kere keríteni. Kapja magát a parancsnokság, kihirdetvél 2—3 nap doboszával, hogy az illető honvédnek megérkezett — végelbocsátó levele, s jelentkezők, hogy átvegye.

A csel használt. A fiu megkerült.

UJDONSÁGOK. * Ki akar választó lenni? Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke törvény értelmében évenként hivatalból igazítatik ki, s így ez évben azon névjegyzék fog kiigazítani, mely az 1879-dik évre leend érvényes; ugyanazért a törvény szerint választói képességgel bíró városi lakosok saját jogaik gyakorolhatása szempontjából figyelemessé tétetnek az 1875-ik évi VI-ik t. czikk 1-ső §-ára, mely így szól: „a választók névjegyzékébe annak évenkénti kiigazításánál azon jogosultak vendőkök be, kik a megelőző évi egyenes adót, illetőleg a megfelelő hátralékot ápril hó 15-éig bezárólag lefizették; ezek szerint azon választói joggal bíró lakosok, kik az 1877-dik évi adójukat, illetőleg az ennek megfelelő adóösszeget folyó évi ápril 15-éig le nem fizették — az 1879-ik évre szóló választói névjegyzékbe felvétetni nem fognak. Debreczenben, 1878. mártius hó 22-kén. A városi tanács.

* Kertész István lelkesjelölt most érkezett haza a jénai egyetemről, hol hallgatta Dr. Lipsiust és a tisztes Hasét.

* Meghívás. Az 1878-dik évi ápr. hó 1-ső napján d. u. 3 órakor tartandó hely. bitv. egyháztanács gazd. ülésébe a t. tagok meghívotnak.

* Az 1843/9-ik honvédek debreczeni egy-letében a tizenhárom egyenruhások egyenru-házata fenntartása végett 1878. márcz. 15-kén

tartott táncestély jövedelméről adott nyilvános számadáshoz pótlólag hozzá adatok hét forint, melyből öt forintot gr. Zichy Ernő hosszupályi lakos, két forintot Thuolt István monostorpályi lakos, együtt hét — jegyért utólag beküldeni sziveskedtek. Fogadják irán-tunk már tapasztalt nyokszentvűnek ezáltal is el nem mulasztott rokonszívűségű legészin-tébb örömnök kifejezését. Az egyenruhás 1843/9-ik honvédek.

* Uj szerkesztő. A „Deliháb” helyi lap szerkesztője a jövő évnegyedben gr. Csáky Alfonz lesz. A vállalatnak minden este nagy hányára van, hogy attól a szép tollú Den-gi János eddigi szerkesztő visszalépt.

* A csók könyve. Ki ne vágyóknak olvasni Dengi János című szép könyvét? Megrendel-hető szeszonzónél füzött példányban 1 ft. d. p. 2 ft. ápril 20-ig Debreczenben, annaica 2550 sz. a. Melegen ajánljuk a t. közönség pártoló figyelmébe e nagy szorgalommal dolgozott művet. Mutatványt már adtuk, s még adunk abból.

* A zenede házihangversenye holnap kezdetik meg. Igen élvezetesnek ígérkék. Felhívjuk rá a közfigyelmet.

* Múzos. Gyönyörű kép látható Csáthy K. kirakatában. Címe: Mózes. Ez ifjú Bo-ris Sándor rajzolta kére, a ki edes apja Bo-ris Sándor sirköve alatt (Kenessey-ház, piacvezető) dolgozik. Erdemes a megtekintésre.

* Balázs Kálmán itt hagyta Debreczen-t, Budapestre ment. Ennek következtében itt új bandaalakulás lesz.

* Gyaszhir. Bíró András 8. gym-n. tanulóit csütörtökön d. u. tettek örök nyugalomra születési helyén, H.-Böszörményben. A megboldogult a depr. főisk. épületében lakott, egy szobában a kevelés előtt elhalt Dobi Miklóssal. Legyen könnyű a föld a kor-án elhunyt ifju halmvainak!

* Lesz már háboru. Mint értesültünk, a magyar kormány a debreceni „István” gőzma-lommal 30.000 mázsa lisztre kötött egyezsé-get. Mondja aztán valaki, hogy nem lesz háboru.

* A holnapi szini előadás az által is érdekesebb válik, hogy a felvonásokközben S z i e s Eszti ke fogja magát bemutatni Magyar szőlőben.

* Megjelent a „Hunyadi Album” igen szép kiállításal s gazdag tartalommal. Ebből adjuk ma Ilyés Bálint költeményét mutatványul.

* Beküldetett „a világ minden államának postaügye” című munkának 4-ik füzeté. Irta Böszörményi Kálmán debreceni postászt. A szakértelemmel írott füzeteket ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

* Uj ügyvéd íroda. Miklósutczán, Mózes Lajos házában Nagy Sándor jó képzettségű ifju ügyvédünk megnyitá irodáját. Ajánljuk a derek fiatal ügyvédet az ügyes bajos felek figyelmébe.

— Olcsó miniszterelnök. A milanoi „Se-colo”-nak írják Rómából: az új olasz minisz-terelnök Cairoli, kinek radikális érzelmei ismereteseek, kijelentette, hogy miniszterelnök-sége idejére sem évdíjat, sem ingyenlakást el nem fogad.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. Holnap vasárnap Tóth Ede jeles népsziműre adatik: A KINTORNA CSALÁDJÁ. 3 felvonásban dal és táncszal.

Az ősi ház.

Ilyés Bálintól. A föld nem egyszer rázza meg Falát, hogy reszkettet bele. Az ég tüzes villámitól Nem egyszer égett fedele. Nem egyszer üt felette már Füstölő uszók és korom; S a sorsúzott szegény család Kesergte, sirva a romon. A vész felette most is ott cikáz; — De áll ma is — áll még — az ősi ház!

De bár felettök ezredév tanyáz: All még ma is, — áll még — az ősi ház! Mogorván néznek vissza ránk Mohos tetőn a századok. Az építők hosszú nyoman, Oh mennyi vér s könnyű ragyog! Minden kicsiny homokszemért Egy-egy bajnok vértett el itt; S a lányka rája sirta el Szemének drága gyöngyeit. Ódon falán hull, hull a régi ház; De áll ma is, — áll még — az ősi ház! S az ő küszöb miről beszél? Fölte is véres nyomok! Megannyi jel, mit bélyegül Reá a vén idő nyomott. És szólnak a sötét betűk: Folyt, egyre folyt a küzdelem. Helyét nem adta egy se fel; Elhulltak rajta ezereken. S jött, egyre jött a tűzhelyt védni más; És áll ma is, — áll még — az ősi ház!

Volt, volt idő, hogy a család Egy-másra fort, egy másra kelt, És idegen döntötte el. Az átkos, — a családi-pert. S a testvérgyilkolás nyomán, Az ősi ház kifosztva lett; Falát a tüske verte fel, Szél hordta el a fedelet. Lakója rém... jlesztő siri vész. De áll ma is, — áll még — az ősi ház! A sarjadó új nemzedék Felrakta ismét a fedélt, S a népestülő ház alá A fecske újra visszatért. Remény-madár! born után Derűs jövendőt écsereget. De a vihar megrázta künn, Az érezfalon — a fedelet. Felette ah, ismét villám cikáz! De áll azért, — áll még — az ősi ház! Miénk a ház, mi otthonunk, Mi édes drága szent hazánk!.

Építsük ezt tovább, — ha bár Sívóltné zug a vész reánk! S ha szent küszöbét védni kell, Ely test gyánant álljunk meg itt! S nem lesz erő, nem lesz vihar, Mely szeret szörja követi. Minden követn bár száz halál tusáz: De állni fog — ha zánk — az ősi ház! Fehér Károly ez idő alatt teljesen visszavonult a világtól. Hivatalkán, s elvesztett boldogsága emlékének élt. Azon két év, mely Clotild férjhez mentetele óta elvonult felette, az életős fiatal embert husz évvel vitte közelebb sírjához. Első perezen, midőn megtudta, hogy Clotild férjhez megy, meg akarta magát ölni. Azonban eszébe jutott, miszerint minden bűn közül egyedül az öngyilkosság az, mely a földi igazságszolgáltatást kikerüli; már pedig gyávaságunk tűnt fel előtte, oly vétket elkövetni, mely büntetést volna maga után, s az okozó, a vétkes nem áll helyt. (Folyt. köv.)

Kik érezalapot megrettek, Rég portának a daliák; Csak a kéz látszik a falon, Melylyel nevéket fölírák; S egy-egy sötétlő árnyalak, Az éj esendén, mely újra kél, S a mult idők túsáiról Tündermesét, csudát regél.

